Bibliothek for de tusen hjem – en bibliografi med kommentarer

Thore Lie

Innledning

Bibliothek for de tusen hjem utkom i årene 1887-98. Utgiver var forretningsmannen og forleggeren Johan Sørensen (1830-1918). Han hadde skapt seg en formue gjennom handelsvirksomhet, bl.a. i Spania og vendte hjem til Norge som en velstående mann i 1880. Han var opptatt av å formidle kunnskap og opplysning og startet etter hvert opp som forlegger. Etter å ha utgitt en rekke enkeltbøker, bl.a. sammen med bokhandler Olaf Huseby, startet han i 1887 *Bibliothek for de tusen hjem* og flyttet hele foretaket til sitt nybygde hjem på Fagerstrand ved Høvik, som skulle bli en landskjent forlagsadresse. Denne bokserien kan på mange måter regnes som den første norske serien med *kvalitetsbilligbøker*, selv om denne betegnelsen først dukket opp ved den såkalte billigbokrevolusjonen i 1960-årene. For å gjøre bøkene tilgjengelige for flest mulig, ble prisen på hvert hefte satt til 10 øre. En bok kunne omfatte flere hefter, men prisen ble likevel så lav at alle hadde råd til en bok eller flere, uavhengig av inntekt og sosial status. Totalt kom det ut 671 nummererte hefter fordelt på 120 boktitler. Sørensen utga 110 av disse og etter å ha solgt forlaget i 1895, ble fire titler utgitt av bokhandlerne Falck-Ytter og Reiersen og i 1898 kom de seks siste titlene på Det norske Aktieforlag. Hver tittel ble trykket i et førsteopplag på 5000 eksemplarer og det er sannsynlig at det totalt ble produsert nærmere 650 000 eksemplarer, inkludert nye opplag på flere av titlene.
Det er hevdet at denne bokserien åpnet et vindu mot Europa med hensyn til nye ideer og strømninger, både når det gjaldt romanlitteratur og vitenskap. Vi finner bl.a. hele 29 titler oversatt fra engelsk, 21 fra fransk og 18 titler fra tysk. En underserie i *Bibliotheket* på i alt ni titler har betegnelsen *Almenfattelig videnskab* og kan betraktes som den første serie med populærvitenskapelige bøker på norsk. *Bibliothekets* kanskje viktigste utgivelser er bøkene *om* og *av* Charles Darwin. I 1889 forelå trebindsverket *Charles Darwins liv og breve med et kapitel selvbiografi*, og i årene 1889-90 kom omsider Darwins hovedverk *Arternes oprindelse* på norsk, i to bind oversatt av Ingebret Suleng. Disse to utgivelsene har sikret Sørensen et varig navn innen norsk vitenskapshistorie.

For videre lesning om Johan Sørensen og hans opplysningsprosjekt henvises til:
Thore Lie (2018): *En forlegger for alle. Johan Sørensen (1830-1918) og Bibliothek for de tusen hjem*. Oslo: Kolofon.

Thore Lie, dr.scient. fra UiO, tidligere redaktør I Universitetsforlaget og Gyldendal Akademisk. Har skrevet en rekke artikler og bøker innen norsk vitenskaps- og kulturhistorie, bl.a. om billigbøkenes betydning som kunnskapsformidlere.

Bibliografi med kommentarer

Under hver nummerert titteloverskrift er den enkelte bokens *tittelside* nøyaktig gjengitt, *med tilhørende skrivemåte og tegnsetting*. Deretter følger bibliografiske opplysninger, inkludert utgave og opplag, sidetall, pris og trykkeri.

Nye utgaver er tatt med, mens nye opplag er ikke tatt med i denne boklisten.

Det er deretter satt inn *Kommentarer*, der det kan være informasjon av spesiell interesse for den enkelte utgivelse.

Forfatteromtalene varierer i omfang. Der det dreier seg om forfattere som forutsettes kjente også i våre dager, er bare noen få opplysninger tatt med. Mer ukjente forfattere har fått en bredere omtale. Dette er selvsagt basert på en mer eller mindre subjektiv vurdering.

Tilslutt er det, der det er mulig, satt inn bokens tittel på originalspråket, samt utgivelsesår.

(1887)

(1) No. 1–2

Bjørnson: *Støv*

Støv.
Fortælling af Bjørnstjerne Bjørnson.

1. utgave, 1. opplag 1887
2. (ny, tildels forandret) utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 48 sider. Pris: 20 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: 1. utgave, 1. opplag 1887 ble supprimert, se Thuesen (1960)

Bjørnstjerne Bjørnson (1832–1910), norsk dikter, samfunnsdebattant, redaktør, folketaler og teatermann. Skrev bondefortellinger, skuespill, dikt, romaner, artikler og taler. Nobelprisen i litteratur 1903. En av Johan Sørensens nære venner og støttespillere.

(2) No. 3–7

Holberg: *Peder Paars*

Ludvig Holberg.
Peder Paars
Komisk Heltedigt
af Hans Michelsen.
Med tvende Fortaler og
Just Justesens Anmerkninger.

1.utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 214 sider. Pris: 50 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: *«Det bedes mærket, at Holbergs latinske og græske antegnelser under teksten er sløifede paa faa undtagelser nær. Da nemlig bare et faatal forstaar disse døde sprog, vil slige citater og henvisninger være de fleste læsere iveien. I teksten selv er naturligvis intet borttaget».*

Ludvig Holberg (1684–1754), norsk forfatter, dramatiker og historiker. Født i Bergen, men levde det meste av sitt voksne liv i København. Avla 1704 teologisk embedseksamen ved Universitetet i København. Utnevnt 1717 som professor samme sted, først i metafysikk og logikk, deretter i latin og fra 1730 i historie. Adlet 1747 som Baron af Holberg. Gravlagt i Sorø klosterkirke.

Peder Paars utkom første gang i årene 1719–20 som et komisk-episk dikt i fire deler.

(3) No. 8–12

Wessel: *Skrifter*

Johan Herman Wessels
Skrifter.
I. Kierlighed uden Strømper.
II. Fortællinger.
III. Blandede Digte.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 206 sider. Pris: 50 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Johan Herman Wessel (1742–85), norsk dikter og forfatter. En av de viktigste litterære personlighetene i opplysningstidens Danmark – Norge, med nær tilknytning til det Norske Selskab i København.
Komedien *Kierlighed uden Strømper* ble første gang utgitt i 1772.

(4) No. 13–18

Spencer: *Om opdragelsen*

Opdragelse
af Herbert Spencer.
Fuldstændig oversættelse
ved Hans Brekke.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 240 sider. Pris: 60 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Herbert Spencer (1820-1903), engelsk filosof, biolog, sosiolog, antropolog og politisk tenker, kjent for sin utviklingsfilosofi. Innførte begrepet *Survival of the fittest,* som ble videreført av Darwin.
Originalens tittel: *Education: Intellectual, Moral, and Physical* (1861)

(5) No. 19–20

Turgenjeff: *Punin og Baburin*

Punin og Baburin.
Af Iwan Turgénjeff.
Oversat efter
Wilhelm Langes tyske oversættelse
af Holger Sinding.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 87 sider. Pris: 20 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Wilhelm Lange (1849–1907): tysk litterat, teateragent og oversetter. Oversatte litteratur fra slaviske, romanske og skandinaviske språk, bl.a. flere av Ibsens verker. I årene 1885–88 redaktør for *Deutsche Schriftsteller-Zeitung*.

Ivan Sergejevitsj Turgenjev (Turgenev) (1818–83), russisk forfatter og dramatiker.
Originalens tittel: *Punin i Baburin* (1875)

(6) No. 21–23

Macaulay: *Fredrik den store og Syvaarskrigen*

Fredrik den store
og Syvaarskrigen.
Efter Thomas Babington Macaulay.
Ved Hans Brekke.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 103 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: «*Hvad der i nærværende oversættelse er udeladt, er næsten udelukkende hentydninger til forhold, der ikke kan forudsættes at være kjendte af flertallet af læsere, og hvis forklaring vilde kræve en hel del anmærkninger, som man ikke har troet at burde belemre bogen med*».

Thomas Babington Macaulay (1800-59), engelsk historiker og politiker. Medlem av det engelske parlamentet 1830. Kjent for sitt hovedverk: *The History of England from the Accession of James II,* der de to første bindene kom i 1848, de to neste i 1855 og det siste ble påbegynt det året han døde. Adlet 1857 med tittelen Baron Macaulay of Rothley.

(7) No. 24

Maupassant: *To fortællinger*

To fortællinger
af Guy de Maupassant.
Oversatte af Hans Brekke.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 40 sider. Pris: 10 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania

Innhold: *Familieliv, Testamentet*

Henri René Albert Guy de Maupassant (1850-93), fransk forfatter, særlig kjent for sine mange noveller.

(8) No. 25–29

Hartmann: *Menneskets fysiske liv*

Menneskets fysiske liv.
Efter professor Ph. Karl Hartmann.
Anden bearbeidede norske udgave af «Lyksalighedslære for menneskets fysiske liv».

1. utgave, 1. opplag 1887
2. (bearbeidete) utgave 1888
Omfang: 166 sider. Pris: 50 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Philipp Karl Hartmann (1773–1830), tysk lege og forfatter. Professor i medisin bl.a. ved Universitet i Wien 1811. Kjent for sin lærebok i patologi: *Theoria morbi seu Pathologia generalis,* fra 1814.
Originalens tittel: *Glückseligkeitslehre für das Physische Leben des Menschen: Ein Diätetischer Führer durch das Leben* (1808).

(9) No. 30

Maupassant: *Fire fortællinger*

Fire fortællinger
af Guy de Maupassant.
Oversatte af Hans Brekke.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 46 sider. Pris: 10 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Innhold: *Paa havet, Frygt, Walter Schnaffs's eventyr, Vraget.*

Henri René Albert Guy de Maupassant (1850-93), fransk forfatter, særlig kjent for sine mange noveller.

(10) No. 31–38

Defoe: *Robinson Crusoe*

Robinson Crusoe`s
liv og hændelser af Daniel Defoe.
Oversat efter originaludgaven af 1719
af Hans Brekke.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 376 sider. Pris: 80 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Daniel Defoe (1660-1731), engelsk forfatter, journalist, pamflettskribent, handelsmann og spion

Berger: *Sygdommes betydning for ægteskabet*

Sygdommes betydning for ægteskabet
med særligt hensyn til arveligheden.
Af Dr. Paul Berger,
praktiserende læge i Berlin.
Oversat fra tysk.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 102 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania

Innhold: *I. Hygienens betydning for ægteskabet. II. Arvelighedens betydning for ægteskabet. III. De sygdomme, der kommer i betragtning for ægteskabet.*

Paul Berger (1845–1908), tysk lege og forfatter

(12) No. 42–44

Tolstoy: *Huslig lykke*

Huslig lykke.
Fortælling af Leo Tolstoy.
Oversat fra tysk (efter Wilhelm Langes oversættelse)
af Holger Sinding.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 128 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Wilhelm Lange (1849–1907), tysk litterat, teateragent og oversetter. Oversatte litteratur fra slaviske, romanske og skandinaviske språk, bl.a. flere av Ibsens verker. I årene 1885–88 redaktør for *Deutsche Schriftsteller-Zeitung.*

Leo Tolstoj (eg. Lev Nikolajevitsj Tolstoj) (1828–1910), russisk forfatter og dramatiker

Johan-Olsen: *Udviklingslærens nuværende standpunkt*

Udviklingslærens nuværende standpunkt.
Af Dr. Olav Johan-Olsen.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 91 sider. Pris: 20 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Olav Johan-Olsen (fra 1907 Olav Johan Sopp) (1860-1931), norsk lege, mykolog (soppforsker) og industrimann.

(14) No. 47–48

Droz: *Han og hun og guttemand*

Han og hun og guttemand.
Huslige interiører.
I Uddrag efter: Monsieur, Madame et Bébé
af Gustave Droz.
Fra fransk efter originalens 136. oplag
ved Holger Sinding.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 88 sider. Pris: 20 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Antoine Gustave Droz (1832–95), fransk maler og forfatter.
Originalens tittel: *Monsieur, Madame et Bébé* (1866)

(15) No. 49–51

Volsungernes saga

Volsungernes saga.
Oversat fra oldnorsk
af P. Ulleland.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 112 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: En del prinsipper vedr. arbeidet med oversettelsen kommer frem i Ullelands forord. Han har lagt den danske litteraturhistorikeren Frederik Winkel Horns tidligere oversettelse til grunn, men understreker at det likevel dreier seg om en helt ny oversettelse, for som han sier: *«Thi hvad det her gjælder, er at skaffe den læsende almenhed en billig og letlæst norsk oversættelse.»*

Norrøn saga fra 1200-tallet, med islandsk opphav. Omhandler livet til helten Sigurd Fåvnesbane.

(16) No. 52

Irving: *Skissebogen I*

Skissebogen
af Washington Irving.
I.
Oversat af Hans Brekke.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 47 sider. Pris: 10 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Innhold: *Rip van Winkle, Kunsten at gjøre bøger, Landliv i England*

Washington Irving (1783–1859), amerikansk forfatter, biograf, historiker, redaktør og diplomat.
Teksten er bl.a. hentet fra: *The Sketch Book of Geoffrey Crayon, Gent.* (1819–20).

(17) No. 53–56

Buckle: *Prestevældet i Skotland*

Præstevældet i Skotland
i det syttende Aarhundrede.
Efter Buckle's «History of Civilization in England»
fra engelsk ved O. Storm.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 204 sider. Pris: 40 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Henry Thomas Buckle (1821–62), engelsk historiker. På grunn av sykdom i ung alder fikk han ingen formell utdannelse, men gjennom selvstudier opparbeidet han seg store kunnskaper, bl.a. behersket han atten språk. Han arvet en stor formue etter sin far, som gjorde ham økonomisk uavhengig. I 1852 startet han på hovedverket: *History of Civilization in England,* der første del utkom 1857 og annen del i 1861. Buckle var også en av sin tids fremste sjakkspillere.

(18) No. 57–58

Zola: *Tre fortællinger*

Tre fortællinger
af Emile Zola.
Oversatte af Hans Brekke.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 63 sider. Pris: 20 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Innhold: *Arbeidsløshed, Markisens skuldre, Fire dage*

Émile (Édouard Charles Antoine) Zola (1840-1902), fransk forfatter, journalist og samfunnsdebattant. Den viktigste representant for naturalismen innen fransk litteratur. Også kjent for sin modige kamp for å få frikjent Alfred Dreyfus.

Sars: *Historisk indledning til grundloven*

Historisk indledning
til grundloven
af J. E. Sars.

1. (af forfatteren tildels ændret) utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 181 sider. Pris: 40 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: Boken utkom første gang i 1882 hos *Selskabet for Folkeskrifters Udbredelse,* som var tilknyttet partiet Venstre. 2. opplag (1882) og 3. opplag (1884) av denne utgaven kom begge på *Folkeskriftselskabets Forlag* (i kommisjon hos Huseby & Olsen). En ny, til dels endret utgave kom i 1887, denne gang i *Bibliothek for de tusen hjem.*

Johan Ernst Welhaven Sars (1835–1917), norsk historiker og politiker. Professor i historie 1874 ved Universitetet i Kristiania. Som politiker tilknyttet partiet Venstre, hvor han var en av de førende ideologene. Kjent for sine verk *Udsigt over den norske Historie,* som kom med fire bind i årene 1873–91, og *Norges politiske Historie 1815–85,* som kom årene 1899–1904.

(20) No. 63

Irving: *Skissebogen II*

Skissebogen
af Washington Irving.
II.
Oversat af Hans Brekke.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 40 sider. Pris: 10 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Innhold: *John Bull, Filip fra Pokanoket*

Washington Irving (1783–1859), amerikansk forfatter, biograf, historiker, redaktør og diplomat.
Teksten er bl.a. hentet fra: *The Sketch Book of Geoffrey Crayon, Gent.* (1819–20).

(21) No. 64–66

Taine: *Napoleon Bonaparte*

Napoleon Bonaparte
af H. Taine.
Oversat af Hans Brekke.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 112 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Hippolyte Adolphe Taine (1828–93), fransk historiker, filosof og kritiker.
Teksten er hentet fra: *Les Origines de la France Contemporaine* (5 bd. 1875–93)

(22) No. 67

Rosegger: *Fortællinger fra Steiermark I*

Fortællinger fra Steiermark
af K. P. Rosegger.
Oversatte af Hans Brekke.
I.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 48 sider. Pris: 10 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Innhold: *Taarnvægteren i Münsterwald, En med penge, Rigdom*

Peter (Petri Kettenfeier) Rosegger (1843–1918), østerrisk forfatter og dikter.
Originalens tittel: *Geschichten aus Steiermark* (1871)

(23) No. 68

Feuillet: *Din hustru*

Din hustru.
Skuespil i tre akter
af Octave Feuillet.
(Den franske originals titel: «Julie»).
Oversat af Holger Sinding.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 48 sider. Pris: 10 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Octave Feuillet (1821–90), fransk forfatter og dramatiker.
Originalens tittel: *Julie, drame en trois actes, en prose* (1869)

(24) No. 69–70

Dass: *Nordlands trompet*

Nordlands Trompet
eller Beskrivelse over Nordlands Amt.
Af Petter Dass.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 107 sider. Pris: 20 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: «*Nærværende udgave adskiller sig fra flere tidligere derved, at den er fuldstændig og aftrykt efter de paalideligste textredaktioner. I de forklarende ord under teksten er tilsat (A.D.) og (E.), hvilket betyder Alb. Dass og rektor A. Eriksen, der begge har udgivet «Nordlands Trompet» med anmærkninger.*»

Alb. (Albert Christian) Dass (1709–94) sønnesønn av Petter Dass. Skrev en biografi om sin berømte bestefar som kom med i forordet til den utgaven av *Nordlands Trompet* som han publiserte i København 1763, sammen med Hans Morten Sommer. Regnes som et svært viktig kildeskrift.
Andreas Emil Erichsen (1841–1913), historiker og skolemann. Utga den første vitenskapelige tekstutgave av Petter Dass' *Samlede Skrifter* i tre bind (1874–77), med et tilleggsbind i 1891.

Petter Dass (1647–1707), norsk prest og dikter

(25) No. 71

Rosegger: *Fortællinger fra Steiermark II*

Fortællinger fra Steiermark
af K. P. Rosegger.
Oversat af Hans Brekke.
II.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 48 sider. Pris: 10 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Innhold: *Da Lille-Maxels hus brændte ned, En præken om ægtestanden. En jernbanehistorie, Presten i Grabenbach, Det gode Aar*

Peter (Petri Kettenfeier) Rosegger (1843–1918), østerrisk forfatter og dikter.
Originalens tittel: *Geschichten aus Steiermark* (1871).

(26) No. 72–79

Fremmed-Ordbog

Fremmedordbog.
Oversættelse og Forklaring af
ca. 10,000 af de i Blade og Bøger
almindelig forekommende Fremmedord.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 253 sider, pluss 2 sider med rettelser. Pris: 80 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: «*Selve fremmedordene skrevet i normal skrift, forklaringene i fraktur*».

(27) No. 80–82

Juryloven 1887

Den norske jurylov
af 1ste juli 1887.
Aftryk (t) efter «Norsk Lovtidende».

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 128 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania og Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: Juryloven 1887 ble innført under statsminister Johan Sverdrups regjering 1884–89 og ga lekfolk større innflytelse i straffesaker. Før denne loven ble vedtatt var det de kongelige embedsmenn som traff alle avgjørelsene i en straffesak. Loven av 1887 ble kalt juryloven fordi den innførte jurysystemet i lagmannsretten. Juryordningen i Norge ble for øvrig opphevet 1. januar 2018.

Det foreligger to nærmest identiske opplag av 1. utgave, det ene trykt hos Thronsen og det andre hos Nikolai Olsen.

(28) No. 83–85

Luther: *Reformationsskrifter*

Udvalg af
Luthers reformations-skrifter.
Oversat af Kristian Olsen.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 128 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: «*Oversættelsen af dette udvalg af Luthers reformations-skrifter er udført efter Walchs og Gerlachs udgaver af Luthers skrifter.*»

Her henvises det til de tyske teologene Johann Georg Walch (1693–1775), som i årene 1740-53 utga Luthers skrifter i 24 bind, og Otto von Gerlach (1801–49), som la Luthers lære til grunn for sine bibelfortolkninger.

*Martin Luther (*1483–1546), tysk teolog og reformator

(29) No. 86–88

Dickens: *En julesang paa prosa*

En julesang paa prosa
af Charles Dickens.
Oversat af Hans Brekke.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 104 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Charles Dickens (1812–70), engelsk forfatter og samfunnskritiker.
Originalens tittel: *A Christmas Carol. In Prose* (1843)

(30) No. 89–90

Reuter: *Onkel Bræsigs reiseeventyr*

Onkel Bræsig's reiseeventyr.
Fortælling af Fritz Reuter.
Oversat af Holger Sinding.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 72 sider. Pris: 20 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Fritz Reuter (1810-74), tysk forfatter, kjent for sine humoristiske folkelivsskildringer. Studerte opprinnelig jus i Rostock og Jena, men ble i 1833 arrestert, anklaget for å være medlem av en forbudt studentorganisasjon, og dømt til døden. Dommen ble senere omgjort til 30 års fengsel. I 1840 ble han benådet og flyttet 1848 tilbake til fødebyen Stavenhagen, hvor han bl.a. livnærte seg som landbruker.
Teksten hentet fra boken: *Ut mine Stromtid* (3 bd. 1862–64)

(31) No. 91–93

Daudet: *Naar kunstnere gifter sig*

Naar kunstnere gifter sig.
Tolv ægteskabshistorier
af Alphonse Daudet.
Oversat af Holger Sinding.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 109 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

(Louis Marie) Alphonse Daudet (1840–97), fransk forfatter og dramatiker.
Originalens tittel: *Les Femmes d'Artistes* (1874)

(32) No. 94–95

Motley: *Historiske brudstykker*

Historiske brudstykker.
En række skildringer fra Nederlandenes frihedskamp
af John Lothrop Motley.
I.
Fra engelsk ved Peder Ulleland.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 83 sider. Pris 20 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

John Lothrop Motley (1814–77), amerikansk historiker, forfatter og diplomat. Årene 1851–56 oppholdt han seg i Europa for å studere primærkildene til sine banebrytende verker *The Rise of the Dutch Republic,* som kom med tre bind i 1856 og raskt ble oversatt til mange språk, og oppfølgeren *History of the United Netherlands,* som kom med fire bind i årene 1860–67. Motley var amerikansk ambassadør i Østerrike-Ungarn 1861–67 og i Storbritannia 1869–70.
Originalens tittel: *The Rise of the Dutch Republic* (1856)

(33) No. 96

Irving: *Skissebogen III*

Skissebogen
af Washington Irving.
III.
Oversat af Hans Brekke.

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 48 sider. Pris: 10 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Innhold: *Træk af indianernes karakter, Westminster abbedi, Dødningebrudgommen*

Washington Irving (1783–1859), amerikansk forfatter, biograf, historiker, redaktør og diplomat.
Teksten er bl.a. hentet fra: *The Sketch Book of Geoffrey Crayon, Gent.* (1819–20).

(34) No. 97–99

Dickens: *Sirissen i peisen*

Sirissen i peisen.
Af Charles Dickens.

Oversetter (ikke oppgitt)

1. utgave, 1. opplag 1887
Omfang: 118 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Charles Dickens (1812–70), engelsk forfatter og samfunnskritiker.
Originalens tittel: *The Cricket on the Hearth: A Fairy Tale of Home* (1845)

(1888)

(35) No. 100–119

Reuter: *Paa landsbygden*

Paa landsbygden.
(Fra mine ungdomsaar som landbruger i Meklenburg).
Roman af Fritz Reuter.
Oversat fra plattysk, efter originalens 16de oplag,
af Holger Sinding.

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 757 sider. Pris: 2 kroner.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: Dette er en svært omfangsrik bok på mer enn 750 sider i heftet versjon og det gis derfor beskjed om at «*Subskribenterne paa Reuters værk kan ved henvendelse gjennem boghandelen faa perm (originalbind) til den billige pris af 40 øre*».

Fritz Reuter (1810-74), tysk forfatter, kjent for sine humoristiske folkelivsskildringer. Studerte opprinnelig jus i Rostock og Jena, men ble i 1833 arrestert, anklaget for å være medlem av en forbudt studentorganisasjon, og dømt til døden. Dommen ble senere omgjort til 30 års fengsel. I 1840 ble han benådet og flyttet 1848 tilbake til fødebyen Stavenhagen, hvor han bl.a. livnærte seg som landbruker.
Teksten hentet fra boken: *Ut mine Stromtid* (3 bd. 1862–64)

(36) No. 120–122

Harte: *Kaliforniske fortællinger*

Kaliforniske fortællinger
af Bret Harte.
Oversatte af Kristian Gløersen.

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 117 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: *«I alt væsentlig har jeg fulgt W. Langes,* se (5)*, udmærkede tyske oversættelse.«Min ven landstrygeren» er oversat af min datter.» Kristian Gløersen*

Innhold: *Mliss, Sylvesters veslegut, Min ven landstrygeren, Brøler-leirens lykke, Hedningen Wan Li*

Francis Bret Harte (1836–1902), amerikansk forfatter og poet. Kjent for sine fortellinger fra gullrushet i Kalifornia og livet i Det ville Vesten.

(37) No. 123–125

Feuillet: *Enken. Landsbyen*

Octave Feuillet.
Enken.
Oversat af Wenche Sivle.

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 125 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Octave Feuillet (1821–90), fransk forfatter og dramatiker.
Originalens tittel: *La Veuve: Le Voyageur* (1884)

(38) No. 126–128

Franzos: *Forelsket ungdom*

Forelsket ungdom.
To noveller af
Karl Emil Franzos.
Oversatte af Holger Sinding.

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 125 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Innhold: *Brune Rosa, Heksen*

Kommentar: *«Fjerde oplag af «Junge Liebe» indeholder tre noveller: «Die braune Rosa», «Die Hexe» og «Die Vettern von Brandenegg». I oversættelsen er alene de to første taget med. De er, efter vor anskuelse, samlingens bedste og udgjør dernæst også sammen et passelig bind efter den plan, bibliotheket har lagt til grund for udgivelsen af sine mindre oversættelser».*

Karl Emil Franzos (1848–1904), østerrisk forfatter og journalist av jødisk herkomst.
Originalens tittel: *Junge Liebe* (1878)

(39) No. 129–130

Hopfen: *Trudels bold*

Trudels bold.
Novelle af Hans Hopfen.
Oversat af Ingeborg von der Lippe Konow.

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 62 sider. Pris: 20 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Hans Ritter von Hopfen (1835–1904), tysk forfatter og dikter

(40) No. 131–132

Rosegger: *Mangeslags folk I*

Mangeslags folk.
Fortællinger af P. K. Rosegger.
(I udvalg fra «Allerhand Leute»).
Oversatte af Holger Sinding.
I.

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 80 sider. Pris: 20 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Peter (Petri Kettenfeier) Rosegger (1843–1918), østerrisk forfatter og dikter.
Originalens tittel: *Allerhand Leute* (1888)

(41) No. 133

Daudet: *Mindre fortællinger I*

Mindre fortællinger
af Alphonse Daudet.
Oversatte af Holger Sinding.
I.

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 40 sider. Pris: 10 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Innhold: *Aben, Arthur, Hans sidste bog, Hus til salgs, Den daarlige zouav, De smaa posteier*

(Louis Marie) Alphonse Daudet (1840-97), fransk forfatter og dramatiker

(42) No. 134–139

Auerbach: *Tuppe barfod*

Tuppe Barfod. (Barfüssele).
Fortælling fra Schwarzwald
af Berthold Auerbach.
Oversat af Th. Blakstad, cand.mag.

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 238 sider. Pris: 60 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: Det var ikke alltid enkelt å oversette bøkenes titler. I forordet skriver oversetteren bl.a.: *«Naar «Barfüssele» er gjengivet med «Tuppe Barfod», saa vil man kanske finde denne oversættelse af ordet lidt fremmed og ubehjælpelig. Titelen maatte imidlertid beholdes som navn, og denne oversættelse af den er kun en nødhjælp, da vort sprog er ligesaa fattigt paa formindskelsesord, som de tyske og især de sydtyske dialekter er rige paa saadanne».*

Berthold Auerbach (1812–82), tysk forfatter og dikter av jødisk herkomst, kjent for sine folkelivsskildringer.
Originalens tittel: *Barfüssele* (1856)

(43) No. 140–141

Rosegger: *Mangeslags folk II*

Mangeslags folk.
Fortællinger af P.K. Rosegger.
(I udvalg fra «Allerhand Leute»).
Oversatte af Holger Sinding.
II.

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 72 sider. Pris: 20 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Peter (Petri Kettenfeier) Rosegger (1843–1918), østerrisk forfatter og dikter.
Originalens tittel: *Allerhand Leute* (1888)

(44) No. 142

Daudet: *Mindre fortællinger II*

Mindre fortællinger
af Alphonse Daudet.
Oversatte af Holger Sinding.
II.

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 40 sider. Pris: 10 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Innhold: *Smaagutten som spion, Beleiringen af Berlin, De tre opfordringer, En bogholder, En første opførelse*

(Louis Marie) Alphonse Daudet (1840–97), fransk forfatter og dramatiker

(45) No. 143–144

Heyse: *Ved den døde sjø*

Ved Den Døde Sjø.
Novelle af Paul Heyse.
Oversat af Th. Blakstad, cand.mag.

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 79 sider. Pris: 20 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

*Paul Johann Ludwig von Heyse (*1830-1914), tysk forfatter, dramatiker og oversetter. Nobelprisen i litteratur 1910.
Originalens tittel: *Am todten See* (1869)

(46) No. 145

Daudet: *Mindre fortællinger III*

Mindre fortællinger
af Alphonse Daudet.
Oversatte af Holger Sinding.
III.

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 39 sider. Pris: 10 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Innhold: *Uhret i Bougival, Forsvaret af Tarascon , Den sidste skoletime, Slaget paa Père-Lachaise, Hans parti billard*

Kommentar: *«Det er med flid undgaaet i vort udvalg af smaafortællinger af Daudet at ta med noget, der kunde smage af den hos franskmænd under og efter den ulykkelige krig let forklarlige uvilje mod Tyskland, - en uvilje, som norske læsere jo ikke har spor af ret til at dele».*

(Louis Marie) Alphonse Daudet (1840–97), fransk forfatter og dramatiker

(47) No. 146–148

Heyse: *Gammel kjærlighed ruster ikke*

Gammel kjærlighed ruster ikke.
To noveller af Paul Heyse.
Oversatte af Th. Blakstad, cand.mag.

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 100 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Innhold: *I. Lorentz og Lore. II. Begyndelse og slutning.*

Paul Johann Ludwig von Heyse (1830-1914), tysk forfatter, dramatiker og oversetter. Nobelprisen i litteratur 1910.
Teksten er bl.a. hentet fra novellen *Lorenz und Lore* (1868).

(48) No. 149–156

Daudet: *Den udødelige*

Den udødelige.
(Parisisk samfundsskildring.)
Roman af Alphonse Daudet.
Oversat fra fransk af Holger Sinding.

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 288 sider. Pris: 80 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: I Norsk Boghandlertidende 4. juni 1888 finner vi en typisk redaksjonell vurdering som gjelder for mange av oversettelsene i *Biblio-theket: «Alphonse Daudets bebudede roman «L'Immortel» vil i oversættelse blive optaget i «De 1000 hjem», dersom bogen efter gjennemlæsning kan skjønnes at staa i højde med forfatterens tidligere almenyndede arbejder».*

(Louis Marie) Alphonse Daudet (1840–97), fransk forfatter og dramatiker.
Originalens tittel: *L'Immortel* (1888)

(49) No. 157–159

Motley: *Nederlandenes frihedskampe II*

Nederlandenes frihedskampe.
Af John Lothrop Motley.
II.
Fra engelsk ved Peder Ulleland.

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 119 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: *«Dette heftet er tiltrods for den noget ændrede titel en fortsættelse af «Historiske brudstykker» I.»*

John Lothrop Motley (1814–77), amerikansk historiker, forfatter og diplomat. Årene 1851–56 oppholdt han seg i Europa for å studere primærkildene til sine banebrytende verker *The Rise of the Dutch Republic,* som kom med tre bind i 1856 og raskt ble oversatt til mange språk, og oppfølgeren *History of the United Netherlands,* som kom med fire bind i årene 1860-67. Motley var amerikansk ambassadør i Østerrike-Ungarn 1861–67 og i Storbritannia 1869–70.
Originalens tittel: *The Rise of the Dutch Republic* (1856)

(50) No. 160–169

Daudet: *Fromont den yngre og Risler den ældre*

Fromont den yngre
og Risler den ældre.
Roman af Alphonse Daudet.
(Prisbelønnet af det franske akademi.)
Oversat efter originalens 81de oplag
af Holger Sinding.

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 391 sider. Pris: 1 krone.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

(Louis Marie) Alphonse Daudet (1840–97), fransk forfatter og dramatiker.
Originalens tittel: *Fromont jeune et Risler aîné* (1874)

(51) No. 170

Munthe-Kaas: *Norsk- maallære*

Norsk maallære
(«grammatik»)
nærmest for folkeskolen
ved L. Munthe-Kaas
bestyrer af Hallingdals amtskole

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 15 sider. Pris: 10 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: Boken er forsynt med en «anbefaling» av skolemannen Knud Knudsen.

Hans Rasmus Leganger Munthe-Kaas (1857–1940), norsk skolemann. Avla 1879 teologisk embedseksamen ved Universitetet i Kristiania og ble samme år utnevnt som bestyrer ved Hallingdals amtskole. Skrev flere bøker til bruk i skolen, bl.a. *Retskrivningsøvelser* (1889).

(52) No. 171–173

Bjørnson: *Engifte og mangegifte*

Engifte og mangegifte.
Et foredrag af Bjørnstjerne Bjørnson.

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 45 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: Informasjon på eget ark foran tittelark: *«Bjørnstjerne Bjørnson: Engifte og mangegifte.1ste tryk (supprimert?) 1888. Denne utgave har paa side 36 øverst: «to onder» hvilket mangler i alle andre tryk.*
Arthur Thuesen»

Ikke omtalt hos Thuesen (1960)

Bjørnstjerne Bjørnson (1832–1910), norsk dikter, samfunnsdebattant, redaktør, folketaler og teatermann. Skrev bondefortellinger, skuespill, dikt, romaner, artikler og taler. Nobelprisen i litteratur 1903.

(53) No. 174–176

Motley: *Nederlandenes frihedskampe III*

Nederlandenes frihedskampe.
Af John Lothrop Motley.
III.
Fra engelsk ved Peder Ulleland.

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 103 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

John Lothrop Motley (1814–77), amerikansk historiker, forfatter og diplomat. Årene 1851–56 oppholdt han seg i Europa for å studere primærkildene til sine banebrytende verker *The Rise of the Dutch Republic,* som kom med tre bind i 1856 og raskt ble oversatt til mange språk, og oppfølgeren *History of the United Netherlands,* som kom med fire bind i årene 1860–67. Motley var amerikansk ambassadør i Østerrike-Ungarn 1861–67 og i Storbritannia 1869–70.
Originalens tittel: *The Rise of the Dutch Republic* (1856)

(54) No. 177–178

Huxley: *Grundtræk*

Almenfattelig videnskab. I.
Grundtræk.
Af professor T. H. Huxley.
Oversat af Ingebret Suleng.

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 86 sider. Pris: 20 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Thomas Henry Huxley (1825–95), engelsk zoolog og anatom. Kjent som en sterkt tilhenger og forsvarer av Darwins utviklingslære. Kalte seg selv agnostiker, et begrep han innførte i 1869. I tillegg til å være en fremtredende forsker, er han også kjent for sin populærvitenskapelige virksomhet, både som forfatter og foredragsholder.
Originalens tittel: *Introductory* (Science Primers, 1880)

(55) No. 179–185

Turgenjeff: *Kraftspilde*

Kraftspilde.
Roman af Iwan Turgenjeff.
(Efter Wilhelm Langes tyske oversættelse.)
Oversat af Holger Sinding.

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 252 sider. Pris: 70 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Wilhelm Lange (1849–1907): tysk litterat, teateragent og oversetter. Oversatte litteratur fra slaviske, romanske og skandinaviske språk, bl.a. flere av Ibsens verker. I årene 1885–88 redaktør for *Deutsche Schriftsteller-Zeitung.*

Ivan Sergejevitsj Turgenjev (1818–83), russisk forfatter og dramatiker

(56) No. 186–188

Dickens: *Klokkekimene*

Klokkekimene.
En spøgelseshistorie om nogle klokker, som ringte et gammelt aar ud og et nyt aar ind.
Af Charles Dickens.
Oversat af Th. Blakstad, cand.mag.

1. utgave, 1. opplag 1888
Omfang: 119 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: Sørensen benyttet ofte skolemannen Knud Knudsen som språkkonsulent. I en forespørsel skriver Sørensen at oversetter Blakstad har foreslått tre mulige titler på denne boken: *Klokkekimene, Kimende Klokker* eller *Klokkespil*. Knudsen svarer at han «hålder alle tre ord for bra nok». Sørensen valgte da det første alternativet som tittel.

Charles Dickens (1812–70), engelsk forfatter og samfunnskritiker.
Originalens tittel: *The Chimes: a goblin story of some bells that rang an old year out and a new year in* (1844)

(1889)

(57) No. 189–190

Motley: *Nederlandenes frihedskampe IV*

Nederlandenes frihedskampe.
Af John Lothrop Motley.
IV.
Fra engelsk ved Peder Ulleland.

1. utgave, 1. opplag 1889
Omfang: 90 sider. Pris: 20 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri. Kristiania.

John Lothrop Motley (1814–77), amerikansk historiker, forfatter og diplomat. Årene 1851–56 oppholdt han seg i Europa for å studere primærkildene til sine banebrytende verker *The Rise of the Dutch Republic,* som kom med tre bind i 1856 og raskt ble oversatt til mange språk, og oppfølgeren *History of the United Netherlands,* som kom med fire bind i årene 1860-67. Motley var amerikansk ambassadør i Østerrike-Ungarn 1861–67 og i Storbritannia 1869–70.
Originalens tittel: *The Rise of the Dutch Republic* (1856)

(58) No. 191–193

Kant: *Den evige fred*

Den evige fred.
Af Immanuel Kant.
Oversat og forøget med oplysninger
af Fredrik Bajer.

1. utgave, 1. opplag 1889
Omfang: 96 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: Oversatt av dansken Fredrik Bajer, som ble tildelt Nobels fredspris i 1908, sammen med K.P. Arnoldson, se (87). I sitt forord skriver Bajer bl.a.: *«Til grund for oversættelsen lægges Karl Kehrbachs udgave (Leipzig 1881), da jeg anser denne for den paalideligste»*

Immanuel Kant (1724–1804), tysk filosof. Utnevnt 1770 som professor i fødebyen Königsberg (dagens Kaliningrad), hvor han levde hele sitt liv. Originalens tittel: *Zum ewigen Frieden. Ein philosopischer Entwurf* (1795)

(59) No. 194–201

Reuter: *Fæstningsfange*

Fæstningsfange.
Et stykke af min livshistorie.
Af Fritz Reuter.
Oversat fra plattysk af Holger Sinding.

1. utgave, 1. opplag 1889
Omfang: 284 sider. Pris: 80 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Fritz Reuter (1810–74), tysk forfatter, kjent for sine humoristiske folkelivsskildringer. Studerte opprinnelig jus i Rostock og Jena, men ble i 1833 arrestert, anklaget for å være medlem av en forbudt studentorganisasjon, og dømt til døden. Dommen ble senere omgjort til 30 års fengsel. I 1840 ble han benådet og flyttet 1848 tilbake til fødebyen Stavenhagen, hvor han bl.a. livnærte seg som landbruker.
Teksten er hentet fra boken: *Ut mine Festungstid* (1862)

(60) No. 202–204

Molière: *Den gjerrige*

Den gjerrige.
Komedie i fem akter og paa prosa
af J.B.P. Molière.
Oversat af Holger Sinding.

1. utgave, 1. opplag 1889
Omfang: 103 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

*(Jean- Baptiste Poquelin) Molière (*1622–73), fransk komedieforfatter og skuespiller.
Originalens tittel: *L'Avare ou L'École du mensonge* (1668)

(61) No. 205–208

Jevons: *Logik*

Almenfattelig videnskab. II.
Logik
af professor W. Stanley Jevons
oversat af Ingebret Suleng.

1. utgave, 1. opplag 1889
Omfang: 151 sider. Pris: 40 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.
1. utgave, 2. opplag 1899. Utgitt på De tusen hjems forlag (Falck-Ytter & Reiersen)

William Stanley Jevons (1835–82), engelsk sosialøkonom og vitenskapsfilosof. Professor i politisk økonomi ved University College, London. Kjent for sine grunnleggende verker: *Elementary Lessons in Logic* (1870), *The Theory of Political Economy* (1871) og *Principles of Science* (1874). Originalens tittel: *Logic* (Science Primers, 1876).

(62) No. 209–212

Tolstoj: *Fyrst Nekliudoff*

Fyrst Nekliudoff.
Fortælling af Leo Tolstoj.
Oversat af Holger Sinding
(efter den franske, af forfatteren selv autoriserede oversættelse.)

1. utgave, 1. opplag 1889
Omfang: 150 sider. Pris: 40 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Leo Tolstoj (eg. Lev Nikolajevitsj Tolstoj) (1828–1910), russisk forfatter og dramatiker

(63) No. 213–215

Motley: *Nederlandenes frihedskampe V*

Nederlandenes frihedskampe.
Af John Lothrop Motley.
V.
Fra engelsk ved Peder Ulleland.

1. utgave, 1. opplag 1889
Omfang: 120 sider. Pris: 30 øre.
Trykke: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

John Lothrop Motley (1814–77), amerikansk historiker, forfatter og diplomat. Årene 1851–56 oppholdt han seg i Europa for å studere primærkildene til sine banebrytende verker *The Rise of the Dutch Republic,* som kom med tre bind i 1856 og raskt ble oversatt til mange språk, og oppfølgeren *History of the United Netherlands,* som kom med fire bind i årene 1860–67. Motley var amerikansk ambassadør i Østerrike-Ungarn 1861–67 og i Storbritannia 1869–70.
Originalens tittel: *The Rise of the Dutch Republic* (1856)

(64) No. 216–218

Molière: *Hr. Jourdains adelsgriller*

Hr. Jourdains adelsgriller.
Komedie i fem akter og paa prosa
af J.B.P. Molière.
Oversat af Holger Sinding.

1. utgave, 1. opplag 1889
Omfang: 96 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

(*Jean- Baptiste Poquelin) Molière* (1622–73), fransk komedieforfatter og skuespiller.
Originalens tittel: *Le Bourgeois gentilhomme* (1670)

(65) No. 219–222

Geikie: *Geologi*

Almenfattelig videnskab. III.
Geologi
af Archibald Geikie.
Med 47 illustrationer.
Oversat af Johs. Lavik.

1. utgave, 1. opplag 1889
Omfang: 136 sider. Pris: 40 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Sir *Archibald Geikie* (1835–1924), skotsk geolog. Professor i geologi og mineralogi ved Universitetet i Edinburgh 1871–81, og direktør for The Geological Survey i Storbritannia 1881–1901.
Originalens tittel: *Geology* (Science Primers, 1872)

(66) No. 223–224

Nytte – eller lykke-moralen

Almenfattelig videnskab. IV.
Fremstilling af nytte- eller lykke-moralen.
Oversat fra engelsk (med forfatterens tilladelse)
af Oskar Jæger, cand.mag.
Med et tillæg af oversætteren.

1. utgave, 1. opplag 1889
Omfang: 56 sider. Pris: 20 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: «*Tillæg. Udviklingslærens løsning af stridsspørsmaalet: intuition eller erfaring. (Af oversætteren)*»

Forfatteren er ikke oppgitt, men det dreier seg antagelig om Herbert Spencer.

Motley: *Nederlandenes frihedskampe VI*

Nederlandenes frihedskampe.
Af John Lothrop Motley.
VI.
Fra engelsk ved Peder Ulleland.

1. utgave, 1. opplag 1889
Omfang: 144 sider. Pris: 40 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

John Lothrop Motley (1814–77), amerikansk historiker, forfatter og diplomat. Årene 1851–56 oppholdt han seg i Europa for å studere primærkildene til sine banebrytende verker *The Rise of the Dutch Republic,* som kom med tre bind i 1856 og raskt ble oversatt til mange språk, og oppfølgeren *History of the United Netherlands,* som kom med fire bind i årene 1860–67. Motley var amerikansk ambassadør i Østerrike-Ungarn 1861–67 og i Storbritannia 1869–70.
Originalens tittel: *The Rise of the Dutch Republic* (1856)

(68) No. 229–232

Lockyer: *Astronomi*

Almenfattelig videnskab. V.
Astronomi
af J. Norman Lockyer.
Med 50 illustrationer.
Oversat af Ingebret Suleng.

1. utgave, 1. opplag 1889
Omfang: 123 sider. Pris: 40 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.
1. utgave, 2. opplag 1896. Utgitt på De tusen Hjems forlag (Falck-Ytter & Reiersen)

Sir *Joseph Norman Lockyer* (1836–1920), engelsk astronom. Utnevnt 1885 som verdens første professor i astrofysikk, ved Royal College of Science i London (i dag en del av Imperial College). Kjent for sine grunnleggende undersøkelser av solen, der han bl.a. kunne påvise forekomsten av helium i solens atmosfære. I 1869 grunnla han det vitenskapelige tidsskriftet *Nature*, der han også var den første redaktøren. Originalens tittel: *Astronomy* (Science Primers, 1874).

(69) No. 233–235

Motley: *Nederlandenes frihedskampe VII*

Nederlandenes frihedskampe.
Af John Lothrop Motley.
VII.
Fra engelsk ved Peder Ulleland.

1. utgave, 1. opplag 1889
Omfang: 100 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

John Lothrop Motley (1814–77), amerikansk historiker, forfatter og diplomat. Årene 1851–56 oppholdt han seg i Europa for å studere primærkildene til sine banebrytende verker *The Rise of the Dutch Republic,* som kom med tre bind i 1856 og raskt ble oversatt til mange språk, og oppfølgeren *History of the United Netherlands,* som kom med fire bind i årene 1860–67. Motley var amerikansk ambassadør i Østerrike-Ungarn 1861–67 og i Storbritannia 1869–70.
Originalens tittel: *The Rise of the Dutch Republic* (1856)

(70) No. 236–251

Darwin: *Liv og Breve I*

Charles Darwins liv og breve
med et kapitel selvbiografi,
udgivne af hans søn Francis Darwin.
Oversat af M. Søraas.
Det naturvidenskabelige indhold
gjennemset af Olav Johan-Olsen.

1. utgave, 1. opplag 1889
Omfang: 447 sider. Pris: kr. 1.60.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Sir *Francis Darwin* (1848–1925) engelsk botaniker og naturforsker, sønn av Charles Darwin. Kjent for sine studier av lysets innflytelse på plantenes bevegelse (fototropisme). Utga bl.a. *The Life and Letters of Charles Darwin* (1887) og *More Letters of Charles Darwin* (1905). Adlet 1913.

(71) No. 252–267

Darwin: *Liv og Breve II*

Charles Darwins liv og breve
med et kapitel selvbiografi,
udgivne af hans søn Francis Darwin.
Oversat af M. Søraas.
Det naturvidenskabelige indhold
gjennemset af Olav Johan-Olsen.

1. utgave, 1. opplag 1889
Omfang: 456 sider. Pris: kr. 1.60.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Sir *Francis Darwin* (1848–1925) engelsk botaniker og naturforsker, sønn av Charles Darwin. Kjent for sine studier av lysets innflytelse på plantenes bevegelse (fototropisme). Utga bl.a. *The Life and Letters of Charles Darwin* (1887) og *More Letters of Charles Darwin* (1905). Adlet 1913.

(72) No. 268–285

Darwin: *Liv og Breve III*

Charles Darwins liv og breve
med et kapitel selvbiografi,
udgivne af hans søn Francis Darwin.
Oversat af M. Søraas.
Det naturvidenskabelige indhold
gjennemset af Olav Johan-Olsen.

1. utgave, 1. opplag 1889
Omfang: 488 sider. Pris: kr. 1.80.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Sir *Francis Darwin* (1848–1925) engelsk botaniker og naturforsker, sønn av Charles Darwin. Kjent for sine studier av lysets innflytelse på plantenes bevegelse (fototropisme). Utga bl.a. *The Life and Letters of Charles Darwin* (1887) og *More Letters of Charles Darwin* (1905). Adlet 1913.

(73) No. 286–310

Dostojewskij: *Raskolnikow*

Raskolnikow.
Roman af F. M. Dostojewskij.
Oversat fra tysk (efter Wilhelm Henckels oversættelse)
af Holger Sinding.

1. utgave, 1. opplag 1889
Omfang: 750 sider. Pris: kr. 2.50.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: Wilhelm Henckel (1825–1910), tysk oversetter og forlegger. Oversatte en rekke samtidige russiske forfattere til tysk.
Titler på ulike norske oversettelser: *Raskolnikow, Raskolnikov* og *Forbrytelse og straff.*

Fjodor Mikhajlovitsj Dostojevskij (1821–81), russisk forfatter.
Originalens tittel: *Prestuplenie i nakazanie* (1866).

(74) No. 311–314

Geikie: *Fysisk geografi*

Almenfattelig videnskab. VI.
Fysisk geografi.
Af Archibald Geikie.
Med 21 billeder.
Oversat af Johs. Lavik. cand.mag.

1. utgave, 1. opplag 1889
Omfang: 127 sider. Pris: 40 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Sir *Archibald Geikie* (1835–1924), skotsk geolog. Professor i geologi og mineralogi ved Universitetet i Edinburgh 1871–81, og direktør for *The Geological Survey* i Storbritannia 1881–1901.
Originalens tittel: *Physical Geography* (Science Primers, 1873).

(75) No. 315–334

Sinding: *Norske digte i udvalg*

Norske digte i udvalg
ved Holger Sinding.

1. utgave, 1. opplag 1889
Omfang: 480 sider. Pris: kr. 2.00.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: Når det gjelder utvalget av dikt og diktere skriver Sinding bl.a. i forordet: «*Dette udvalg er gjort efter en plan, der i væsentlige punkter skiller sig fra den, man ellers i digtsamlinger har fulgt hos os. Idet jeg har begyndt med Henrik Wergeland, har jeg skjænket ham, Welhaven, Vinje, Bjørnson og Ibsen en fyldigere repræsentation end i nogen tidligere «norsk lyrik». Særlig gjælder dette Vinje, hvis poetiske produktion neppe tidligere er blet skattet efter sin fulde fortjeneste*».

Holger Sinding (1853–1929). Forfatter, journalist og redaktør. Utga en rekke romaner, fortellinger og skuespill og var fra 1892 redaktør av vittighetsbladet *Tyrihans*. En av Sørensens mest benyttede oversettere.

Wellhausen: *Israels og Judas historie*

Israels og Judas historie
i korthed ved J. Wellhausen.
Oversat fra tysk

1. utgave, 1. opplag 1889
Omfang: 116 sider. Pris: 40 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: «*Israels og Judas virkelige historie findes endnu ikke i den skandinaviske bogavl. (…) Vi har tænkt, at kundskaben herom er krævet, og at endog de, som nægter videnskabens ret eller resultat, har interesse af at vide, hvad den er blet staaende ved som jødefolkets virkelige historie*».

Julius Wellhausen (1844–1918), tysk orientalist og bibelforsker, særlig kjent for den såkalte firekildehypotesen om Mosebøkene. Professor ved universitetene i Marburg 1885–92 og Göttingen 1892–1918.
Originalens tittel: *Prolegomena zur Geschichte Israels* (1882)

(77) No. 339–341

Scherr: *Den menneskelige tragikomedie*

Johannes Scherr:
Den menneskelige tragikomedie.
Historiske skildringer.
Oversat fra tysk

1. utgave, 1. opplag 1889
Omfang: 99 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Innhold: *Voltaires kroning, Mirabeau og Marie Antoinette, En kongenar*

Johannes Scherr (1817–86), tysk forfatter og litteraturkritiker. På grunn av sitt politiske engasjement måtte han i 1849 flykte til Sveits for å unngå å bli fengslet. Fra 1860 professor i historie og litteratur ved Polytechnikum i Zürich.
Teksten er hentet fra: *Menschliche Tragikomödie: Gesammelte Studien, Skizzen und Bilder* (1884).

(1890)

(78) No. 342–343

Motley: *Nederlandernes frihedskampe VIII*

Nederlandenes frihedskampe.
Af John Lothrop Motley.
VIII.
Fra engelsk ved Peder Ulleland.

1. utgave, 1. opplag 1890
Omfang: 62 sider. Pris: 20 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

John Lothrop Motley (1814–77), amerikansk historiker, forfatter og diplomat. Årene 1851–56 oppholdt han seg i Europa for å studere primærkildene til sine banebrytende verker *The Rise of the Dutch Republic,* som kom med tre bind i 1856 og raskt ble oversatt til mange språk, og oppfølgeren *History of the United Netherlands,* som kom med fire bind i årene 1860-67. Motley var amerikansk ambassadør i Østerrike-Ungarn 1861–67 og i Storbritannia 1869–70.
Originalens tittel: *The Rise of the Dutch Republic* (1856)

(79) No. 344–355

Carlyle: *Den franske revolution*

Den franske revolution
af Thomas Carlyle.
I udtog oversat af Wilhelm Troye

1. utgave, 1. opplag 1890
Omfang: 342 sider. Pris: kr. 1.20.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Thomas Carlyle (1795–1881), skotsk forfatter, historiker, filosof og matematiker. Produktiv forfatter som øvde stor innflytelse på sin samtid. Utnevnt 1865 som rektor ved Universitetet i Edinburgh.
Teksten er hentet fra: *The French Revolution: A History* (3 bd. 1837).

(80) No. 356–385

Darwin: *Arternes oprindelse*

Arternes oprindelse gjennem naturligt udvalg
eller
de bedst skikkede formers bevarelse i striden for livet
af Charles Darwin.
Oversat efter originalens VI. udgave
af Ingebret Suleng.

1. utgave, 1. opplag 1889–90
Bd. I (1889), Bd. II (1890)
Omfang: Bind I: 379 sider, Bind II: 383 sider.
Pris: Bind I: hefte 1–5 a 30 øre = kr. 1.50.
Bind II: hefte 6–9 a 30 øre = kr. 1.20.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Charles Darwin (1809–82), engelsk naturforsker

(81) No. 386–400

Marryat: *Percival Keene*

Percival Keene
af kaptein Marryat.
Oversat af Th. Blakstad, cand.mag.

1. utgave, 1. opplag 1890
Omfang: 528 sider. Pris: kr. 1.50.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Frederick Marryat (1792–1848), engelsk sjøoffiser og forfatter.
Originalens tittel: *Percival Keene* (1842)

(82) No. 401–403

Motley: *Nederlandenes frihedskampe IX*

Nederlandenes frihedskampe.
Af John Lothrop Motley.
IX.
Fra engelsk ved Peder Ulleland.

1. utgave, 1. opplag 1890
Omfang: 112 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

John Lothrop Motley (1814–77), amerikansk historiker, forfatter og diplomat. Årene 1851–56 oppholdt han seg i Europa for å studere primærkildene til sine banebrytende verker *The Rise of the Dutch Republic,* som kom med tre bind i 1856 og raskt ble oversatt til mange språk, og oppfølgeren *History of the United Netherlands,* som kom med fire bind i årene 1860-67. Motley var amerikansk ambassadør i Østerrike-Ungarn 1861–67 og i Storbritannia 1869–70.
Originalens tittel: *The Rise of the Dutch Republic* (1856)

(83) No. 404–423

Janson: *Vore bedsteforældre*

Vore bedsteforældre.
Optegnelser om tilstanden i Danmark og Norge fra 1790 – 1815.
Af X.
Samlede og udgivne af Kristofer Janson.

1. utgave, 1. opplag 1890
Omfang: 520 sider. Pris: kr. 2.00.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: Janson skrev denne boken under sitt opphold i Amerika og den var tenkt som et innlegg i den hjemlige unionsstriden. Boken ble da også forsynt med dedikasjon fra Johan Sørensen til: *«Det norske Storting, den norske friheds trofaste vogter i gode og onde tider. Med taknemlighed og ærbødighed tilegnet fra udgiveren».*

Kristofer Nagel Janson (1841–1917), norsk teolog, folkehøyskolelærer og forfatter. Ansatt 1869 som lærer ved Vonheim folkehøyskole og ble nær venn av Bjørnson. På grunn av bibelkritiske holdninger ble han senere oppsagt fra sin lærerstilling og reiste til Amerika, der han bl.a. i årene 1881–93 fungerte som unitarprest i Minnesota. I 1895 stiftet han Broderskapets Kirke (senere kalt Unitarisk Samfund) i Kristiania, Norges første unitarkirke.

(84) No. 424–429

Motley: *Nederlandenes frihedskampe X*

Nederlandenes frihedskampe.
Af John Lothrop Motley.
X.
Fra engelsk ved Peder Ulleland.

1. utgave, 1. opplag 1890
Omfang: 191 sider. Pris: 60 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

John Lothrop Motley (1814–77), amerikansk historiker, forfatter og diplomat. Årene 1851–56 oppholdt han seg i Europa for å studere primærkildene til sine banebrytende verker *The Rise of the Dutch Republic,* som kom med tre bind i 1856 og raskt ble oversatt til mange språk, og oppfølgeren *History of the United Netherlands,* som kom med fire bind i årene 1860-67. Motley var amerikansk ambassadør i Østerrike-Ungarn 1861–67 og i Storbritannia 1869–70.
Originalens tittel: *The Rise of the Dutch Republic* (1856)

(85) No. 430–433

Motley: *Nederlandenes frihedskampe XI*

Nederlandenes frihedskampe.
Af John Lothrop Motley.
XI.
Fra engelsk ved Peder Ulleland.

1. utgave, 1. opplag 1890
Omfang: 125 sider. Pris: 40 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

John Lothrop Motley (1814–77), amerikansk historiker, forfatter og diplomat. Årene 1851–56 oppholdt han seg i Europa for å studere primærkildene til sine banebrytende verker *The Rise of the Dutch Republic,* som kom med tre bind i 1856 og raskt ble oversatt til mange språk, og oppfølgeren *History of the United Netherlands,* som kom med fire bind i årene 1860-67. Motley var amerikansk ambassadør i Østerrike-Ungarn 1861–67 og i Storbritannia 1869–70.
Originalens tittel: *The Rise of the Dutch Republic* (1856)

(86) No. 434–438

Reuter: *Min fødeby Stavenhagen*

Min fødeby Stavenhagen.
Barndoms- og ungdomserindringer
af Fritz Reuter.
Oversat af Holger Sinding.

1. utgave, 1. opplag 1890
Omfang: 150 sider. Pris: 50 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Fritz Reuter (1810-74), tysk forfatter, kjent for sine humoristiske folkelivsskildringer. Studerte opprinnelig jus i Rostock og Jena, men ble i 1833 arrestert, anklaget for å være medlem av en forbudt studentorganisasjon, og dømt til døden. Dommen ble senere omgjort til 30 års fengsel. I 1840 ble han benådet og flyttet 1848 tilbake til fødebyen Stavenhagen, hvor han bl.a. livnærte seg som landbruker.
Originalens tittel: *Ut de Franzosentid* (1859)

(87) No. 439–444

Arnoldson: *Lov – ikke krig*

K. P. Arnoldson:
Lov – ikke krig
mellem folkene.
Med en fortale
af Bjørnstjerne Bjørnson.
Oversat fra svensk af udgiveren.

1. utgave, 1. opplag 1890
Omfang: 154 sider. Pris: 60 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Klas Pontus Arnoldson (1844–1916), svensk skribent, politiker og fredsaktivist. Grunnla 1883 *Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen.* Støttet opp om norske selvstendighetskrav, både ved Unionsrevisjonen i 1895 og ved Unionsoppløsningen i 1905. Tildelt Nobels fredspris 1908, sammen med dansken Fredrik Bajer.

(88) No. 445–453

Rosegger: *Skolemesterens optegnelser*

P. K. Rosegger:
Skolemesterens optegnelser.
Paa norsk ved Ingeborg v. d. Lippe Konow.

1. utgave, 1. opplag 1890
Omfang: 280 sider. Pris: 90 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Peter (Petri Kettenfeier) Rosegger (1843–1918), østerrisk forfatter og dikter.
Originalens tittel: *Die Schriften des Waldschulmeisters* (1875)

(1891)

(89) No. 454–468

Kielland: *Arbeidsfolk*

Alexander L. Kielland:
Arbeidsfolk.
Roman.

1. utgave, 1. opplag 1891
Omfang: 224 sider. Pris: kr. 1.50.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kritistiania.

Alexander Lange Kielland (1849–1906), norsk forfatter

(90) No. 469–472

Roscoe: *Kemi*

Almenfattelig videnskab. VII.
Kemi
af H. E. Roscoe.
Oversat af Ingebret Suleng.

1. utgave, 1. opplag 1891
Omfang: 110 sider. Pris: 40 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Sir *Henry Enfield Roscoe* (1833–1915), engelsk kjemiker, professor ved universitetene i Manchester og London. Studieopphold bl.a. hos den berømte kjemikeren Robert Bunsen i Heidelberg, som han senere samarbeidet med. Kjent for sine studier av grunnstoffet vanadium.
Originalens tittel: *Chemistry* (Science Primers, 1872)

(91) No. 473–474

Flem: *Mennesket naturbestemt eller determinismen*

Almenfattelig videnskab. VIII.
Mennesket naturbestemt
eller determinismen.
Af Ivar Flem.

1. utgave, 1. opplag 1891
Omfang: 40 sider. Pris: 20 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: «*Hensigten med dette skrift er at give en saa klar og letfattelig fremstilling af, hvad der i almindelighed forstaas ved determinisme, at enhver uden synderligt hovedbrud og tidsspilde kan lære at kjende teorien i dens grundprinciper tilligemed dens væsentligste bevismidler*».

Ivar Flem (1865–1948), norsk pressemann og avisredaktør. Etter examen artium i 1885 studerte han filosofi ved Universitetet i Kristiania. Redaktør i *Sunnmørsposten* 1894–1946, fra 1896 også avisens eier og utgiver.

(92) No. 475–482

Sigurd Ibsen: *Unionen*

Dr. Sigurd Ibsen:
Unionen.

1. utgave, 1. opplag 1891
Omfang: 196 sider. Pris: 80 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: I denne boken argumenterer Sigurd Ibsen for Norges rett til å opprette eget utenriksstyre. I forordet skriver han bl.a.: *«Nærværende skrift har fire afsnit. Af disse er andet, tredje og fjerde – bogens ræsonnerende del - fuldt ud mit eget værk. «*

Sigurd Ibsen (1859–1930), norsk skribent, diplomat og politiker. Sønn av Henrik Ibsen. Cand.jur. ved Universitetet i München 1880, og doktorgrad i Roma 1882. Utga 1898–99 tidsskriftet *Ringeren*. Flere politiske verv. I Francis Hagerups samlingsregjering fra 1903 ble han utnevnt som Norges statsminister i Stockholm, en stilling han hadde til mars 1905. Forlot deretter norsk politikk og ble 1906 innvalgt som medlem av den faste voldgiftsdomstolen i Haag.

(93) No. 483–500

Janson: *Fra dansketiden*

Kristofer Janson:
Fra dansketiden.
Efter Landsmaals-udgaven.

1. utgave, 1. opplag 1891
Omfang: 444 sider. Pris: kr. 1.80.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Kommentar: I forordet skriver Janson bl.a.: «*Bogen er efter min mening lige meget et sagaverk som et digterverk; den er en broget række billeder fra det sekstende aarhundrede, med syvaarskrigen som baggrund, hverken mer eller mindre. Dette er ogsaa grunden til det, som vil harme saa mange romanlæsere og saa mange smagsdommere…».* Det er også grunn til å merke seg at boken måtte «oversettes» fra landsmål for å oppfylle Sørensens ufravikelige krav om kun tekster på bokmål i *Bibliotheket*.

Kristofer Nagel Janson (1841–1917), norsk teolog, folkehøyskolelærer og forfatter. Ansatt 1869 som lærer ved Vonheim folkehøyskole og ble nær venn av Bjørnson. På grunn av bibelkritiske holdninger ble han senere oppsagt fra sin lærerstilling og reiste til Amerika, der han bl.a. i årene 1881–93 fungerte som unitarprest i Minnesota. I 1895 stiftet han Broderskapets Kirke (senere kalt Unitarisk Samfund) i Kristiania, Norges første unitarkirke.
Originalens tittel: *Fraa Dansketidi. Skildring fraa det sekstande Aarhundradet* (1875)

(94) No. 501–503

Merimée: *Carmen*

Prosper Merimée:
Carmen.
En fortælling fra Spanien.
Oversat af Hans Aanrud.

1. utgave, 1. opplag 1891
Omfang: 76 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Prosper Mérimée (1803–70), fransk forfatter, dramatiker, historiker og arkeolog. I tillegg til sin virksomhet som skribent og forfatter, ble han i 1834 utnevnt som overinspektør for historiske monumenter, og gjorde en stor innsats for å bevare franske byggverk fra middelalderen.
Best kjent for novellen *Carmen* (1845), som ligger til grunn for Bizets opera med samme navn.

(95) No. 504–506

Sundt: *Folkeliv i Norge. Renlighedsstellet. I.*

Eilert Sundt:
Om renligheds- stellet i Norge.
Til oplysning om flid og fremskridt. I.

1. utgave, 1. opplag 1891
Omfang: 79 sider + tillegg XXXII
(Biografisk skisse: III-XIV og Forfatterens forord (Fortale) XV – XXXII).
Pris: 30 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Eilert Sundt (1817–75), norsk teolog, kultur- og samfunnsforsker. Teologisk embetseksamen i 1846. Sogneprest i Eidsvoll 1869–75. Var med å stifte *Selskabet for Folkeopplysningens Fremme* i 1850, der han var formann 1856–66. Redaktør av selskapets tidsskrift *Folkevennen* 1857–66. Utga flere sentrale studier om landets folkeliv. Regnes som grunnleggeren av fagområdet sosiologi i Norge.

(96) No. 507–508

Merimée: *Arsène Guillot*

Prosper Merimée
to fortællinger
Arsène Guillot og Abbé Aubain
oversat af Hans Aanrud.

1. utgave, 1. opplag 1891
Omfang: 79 sider. Pris: 20 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Prosper Mérimée (1803–70), fransk forfatter, dramatiker, historiker og arkeolog. I tillegg til sin virksomhet som skribent og forfatter, ble han i 1834 utnevnt som overinspektør for historiske monumenter, og gjorde en stor innsats for å bevare franske byggverk fra middelalderen. Best kjent for novellen *Carmen* (1845), som ligger til grunn for Bizets opera med samme navn.
Teksten er hentet fra: *Arsène Guillot* (1844) og *L'Abbé Aubain* (1846)

(97) No. 509–528

Buckle: *Civilisationens historie i England I*

Henry Thomas Buckle:
Civilisationens historie i England.
Oversat af Th. Blakstad, cand.mag.
Med forord af professor J. E. Sars.
Anmærkningerne i uddrag. I.

1. utgave, 1. opplag 1891
Omfang: 451 sider. Pris: 30 øre x 6.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Henry Thomas Buckle (1821–62), engelsk historiker. På grunn av sykdom i ung alder fikk han ingen formell utdannelse, men gjennom selvstudier opparbeidet han seg store kunnskaper, bl.a. behersket han atten språk. Han arvet en stor formue etter sin far, som gjorde ham økonomisk uavhengig. I 1852 startet han på hovedverket *History of Civilization in England,* der første del utkom 1857 og annen del i 1861. Buckle var også en av sin tids fremste sjakkspillere.

(98) No. 529–546

Buckle: *Civilisationens historie i England II*

Henry Thomas Buckle:
Civilisationens historie i England.
Oversat af Th. Blakstad, cand.mag.
Med forord af professor J. E. Sars.
Anmærkningerne i uddrag. II.

1. utgave, 1. opplag 1891
Omfang: 534 sider. Pris: 30 øre x 6.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Henry Thomas Buckle (1821–62), engelsk historiker. På grunn av sykdom i ung alder fikk han ingen formell utdannelse, men gjennom selvstudier opparbeidet han seg store kunnskaper, bl.a. behersket han atten språk. Han arvet en stor formue etter sin far, som gjorde ham økonomisk uavhengig. I 1852 startet han på hovedverket *History of Civilization in England,* der første del utkom 1857 og annen del i 1861. Buckle var også en av sin tids fremste sjakkspillere.

(99) No. 547–564

Buckle: *Civilisationens historie i England III*

Henry Thomas Buckle:
Civilisationens historie i England.
Oversat af Th. Blakstad, cand.mag.
Med forord af professor J. E. Sars.
Anmærkningerne i uddrag. III.

1. utgave, 1. opplag 1891
Omfang: 429 sider. Pris: 30 øre x 6.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Henry Thomas Buckle (1821–62), engelsk historiker. På grunn av sykdom i ung alder fikk han ingen formell utdannelse, men gjennom selvstudier opparbeidet han seg store kunnskaper, bl.a. behersket han atten språk. Han arvet en stor formue etter sin far, som gjorde ham økonomisk uavhengig. I 1852 startet han på hovedverket *History of Civilization in England,* der første del utkom 1857 og annen del i 1861. Buckle var også en av sin tids fremste sjakkspillere.

(100) No. 565–566

Zola: *Festen i Coqueville og tre andre fortællinger*

Emile Zola:
Festen i Coqueville
og tre andre fortællinger
oversat af A. Trampe Bødtker, cand.mag.

1. utgave, 1. opplag 1891
Omfang: 61 sider. Pris: 20 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Innhold: *Festen i Coqueville, Lange Michu, Katternes paradis, Den lille landsby*

Kommentar: «*Retskrivningen er den, som bruges i «De 1000 hjems» oversættelser*».

Émile (Édouard Charles Antoine) Zola (1840-1902), fransk forfatter, journalist og samfunnsdebattant. Den viktigste representant for naturalismen innen fransk litteratur. Også kjent for sin modige kamp for å få frikjent Alfred Dreyfus.

(101) No. 567–570

Hauptmann: *Ensomme mennesker*

Gerhart Hauptmann:
Ensomme mennesker.
Drama.
Oversat af A. Trampe Bødtker, cand.mag.

1. utgave, 1. opplag 1891
Omfang: 123 sider (121 sider, pluss 2 sider med tekst og noter til Russisk folkevise). Pris: 40 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Gerhart Hauptmann (1862–1946), tysk forfatter og dramatiker. Ledende skikkelse innen tysk naturalisme. Nobelprisen i litteratur 1912.
Originalens tittel: *Einsame Menschen* (1891), et drama i fem akter

(102) No. 571–572

Claretie: *Cigaretten. Spansk fortælling.*

Jules Claretie:
Cigaretten.
Spansk fortælling og to andre fortællinger.
Oversat af A. Trampe Bødtker, cand.mag.

1. utgave, 1. opplag 1891
Omfang: 75 sider. Pris: 20 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Innhold: *Cigaretten, Tuyet, Colinet*

Jules Arsène Arnaud Claretie (1840-1913), fransk forfatter, journalist og kritiker. Ble 1885 utnevnt som direktør for Théâtre Français, og i 1888 innvalgt som medlem av Académie française.
Hans novelle *La cigarette* (1890) ligger til grunn for operaen *La Navarraise* (1894), med musikk av Jules Massenet.

(103) No. 573–575

Lessing: *Emilia Galotti*

G. E. Lessing:
Emilia Galotti.
Sørgespil i fem handlinger.
Oversat af Hans Aanrud

1. utgave, 1. opplag 1891
Omfang: 85 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Gotthold Ephraim Lessing (1729–81), tysk forfatter, dramatiker, kritiker og filosof.
Sørgespillet *Emilia Galotti* ble påbegynt 1757 og ferdigstilt 1772.

Hedberg: *En ildprøve*

En ildprøve.
Fortælling
af Tor Hedberg.
Autoriseret oversættelse.

1. utgave, 1. opplag 1891
Omfang: 223 sider. Pris: kr. 1.00.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Tor Hedberg (1862–1931), svensk forfatter og dramatiker. Kunst- og litteraturkritiker i flere svenske aviser. 1910–22 sjef for Dramaten (Kungliga Dramatiska Teatern) i Stockholm. Innvalgt 1922 i Svenska Akademien.
Originalens tittel: *Ett eldprof. Berättelse* (1890)

(105) No. 586–587

Maupassant: *Et statskup*

Guy de Maupassant:
Et statskup og andre fortællinger.
Oversat af A. Trampe Bødtker, cand.mag.

1. utgave, 1. opplag 1891
Omfang: 71 sider. Pris: 20 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania

Innhold: *Et Statskup, Medgiften, Fangerne, Paa rejse, Anton, Hyssingen*

Henri Rene Albert Guy de Maupassant (1850-93), fransk forfatter, særlig kjent for sine mange noveller.

(1892)

(106) No. 588–591

Sivle: *Blandet selskab*

Per Sivle:
Blandet selskab.

1. utgave, 1. opplag 1892
Omfang: 80 sider. Pris: 40 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Innhold: *Erling skakke og Sverre Konung, De tvende, Den trettende, Prins Pip-Pip, Svarteper, En Spillemand, Stolten*

Kommentar: Med unntak av fortellingen *Stolten* består teksten for øvrig av fortellinger som tidligere var utgitt i andre sammenhenger. Forskjellen nå var at all tekst ble oversatt til bokmål for å oppfylle Sørensens språklige krav. Sivle godtok dette; denne utgivelsen ga ham en kjærkommen ektrainntekt. Det var heller ikke en bok som skulle få særlig betydning i Sivles forfatterskap.

Per Sivle (1857–1904), norsk forfatter, dikter og journalist.

(107) No. 592–594

Merimée: *Mateo Falcone*

Prosper Mérimée:
Mateo Falcone
fortælling fra Korsika og to andre fortællinger.
Oversat af A. Trampe Bødtker, cand.mag.

1. utgave, 1. opplag 1892
Omfang: 80 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Innhold: *Mateo Falcone, Den etruriske vase, Il viccolo di madama Lucrezia*

Kommentar: *«Retskrivningen er den, som bruges i «De tusen hjems» oversættelser».*

Prosper Mérimée (1803–70), fransk forfatter, dramatiker, historiker og arkeolog. I tillegg til sin virksomhet som skribent og forfatter, ble han i 1834 utnevnt som overinspektør for historiske monumenter, og gjorde en stor innsats for å bevare franske byggverk fra middelalderen. Best kjent for novellen *Carmen* (1845), som ligger til grunn for Bizets opera med samme navn.
Fortellingen *Mateo Falcone* utkom første gang i 1829.

(108) No. 595–599

Foster: *Fysiologi*

Almenfattelig videnskab. IX.
Fysiologi.
Af M. Foster, professor ved Cambridge universitet.
Oversat af Ingebret Suleng.

1. utgave, 1. opplag 1892
Omfang: 124 sider. Pris: 50 øre.
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

Sir *Michael Foster* (1836–1907), engelsk fysiolog. Professor i fysiologi ved universitetene i London 1869 og Cambridge 1870-1903.
Hans velkjente lærebok: *A Text Book of Physiology* utkom 1877.
Originalens tittel: *Physiology* (Science Primers, 1874).

(109) No. 600–605

Huxley: *Verdslige prækener I*

Huxley
Verdslige prækener
I.
Oversættelse ved Cand.real. H. C. Hansen

1. utgave, 1. opplag 1892
Omfang: 96 sider. Pris: 60 øre.
Trykk: (ikke oppgitt)

Thomas Henry Huxley (1825–95), engelsk zoolog og anatom. Kjent som en sterkt tilhenger og forsvarer av Darwins utviklingsteori. Kalte seg selv agnostiker, et begrep han innførte i 1869. I tillegg til å være en fremtredende forsker, er han også kjent for sin populærvitenskapelige virksomhet, både som forfatter og foredragsholder.
Originalens tittel: *Lay Sermons, Addresses, and Reviews* (1870)

(110) No. 606–615

Defoe: *Robinson Crusoe*

Robinson Crusoe's liv og hændelser
af Daniel Defoe.
Oversat efter originaludgaven af 1719
af Hans Brekke.

1. utgave, 2. opplag 1892
Omfang: 391 sider. Pris: kr. 1.00.
Trykk: (ikke oppgitt)
1. utgave, 3. opplag 1898. Utgitt av Det norske Aktieforlag (Bibliothek for de tusen hjem)
Trykk: Nationaltrykkeriet, Kristiania.

Kommentar: Det 3. opplaget av boken, som ble utgitt av Det norske Aktieforlag i 1898, ble gjenstand for en rettighetskonflikt med oversetteren Hans Brekke.

Daniel Defoe (1660-1731), engelsk forfatter, journalist, pamflettskribent, handelsmann og spion

(1895)

(salg til Falck-Ytter og Reiersen)

(111) No. 616–618

Den norske jurylov

Den norske jurylov og
Lov om rettergangsmaaden i straffesager
af 1ste juli 1887
med senere forandringer.

1. utgave, 2. opplag 1895
Omfang: 136 sider. Pris: 30 øre.
Forlag: De tusen hjems forlag (Falck-Ytter & Reiersen)
Trykk: Thronsen & Co.s bogtrykkeri, Kristiania.

(112) No. 619–625

Hilditch: *Fra alfarvei*

Jacob Hilditch:
Fra alfarvei
fortællinger og skisser.

1. utgave, 1. opplag 1895
Omfang: 139 sider. Pris: 70 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

Innhold: *To julebukke, Sotteseng, Ude af kurs, To gamle, Tulle-John, Sikker, Hav Uhyrer, Brødre, Laske-Milla, Anders Markus*

Jacob Hilditch (1864–1930), norsk forfatter og journalist. Utga en rekke fortellinger med stoff hentet fra norsk folkeliv. Mest kjent for *Trangviksposten*, en parodi på en småbyavis, som i årene 1900-29 gikk som følje-tong i Aftenpostens lørdagsutgave. Hilditch var med å stifte Den norske Forfatterforening i 1893, der han også var formann i to perioder.

(1896)

(113) No. 626–633

Lecky: *Civilisationen og mirakeltroen*

Rationalismens historie.
I.
Civilisationens indflydelse paa menneskenes mirakeltro.
Efter V.E.H. Lecky:
History of the Rise and Influence of the Spirit
of Rationalism in Europe.
I forkortet udgave ved Joh. L. Alver

1. utgave, 1. opplag 1896
Omfang: 205 sider. Pris: 80 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

William Edward Hartpole Lecky (1838–1903), irsk historiker og essayist. Mest kjent for *A History of England in the Eighteenth Century,* som utkom med åtte bind i årene 1878–90.
Originalens tittel: *A History of the Rise and Influence of the Spirit of Rationalism in Europe* (2 bd. 1865).

(1897)

(114) No. 634–639

Lecky: *Rationalismens historie*

Rationalismens historie.
II.
Rationalismens estetiske, videnskabelige og moralske virkninger.
Efter: V.E.H. Lecky:
History of the Rise and Influence of the Spirit
of Rationalism in Europe.
I forkortet udgave ved Joh. L. Alver.

1. utgave, 1. opplag 1897
Omfang: 158 sider. Pris: 60 øre.
Trykk: Nikolai Olsens bogtrykkeri, Kristiania.

William Edward Hartpole Lecky (1838–1903), irsk historiker og essayist. Mest kjent for *A History of England in the Eighteenth Century,* som utkom med åtte bind i årene 1878–90.
Originalens tittel: *A History of the Rise and Influence of the Spirit of Rationalism in Europe* (2 bd. 1865).

(1898)

(Salg til Det norske Aktieforlag)

(115) No. 640–641

Marryat: *De tre kuttere*

Kapt. Fred. Marryat
De tre Kuttere
Fra Engelsk
af H. C. Hansen cand.real.

1. utgave, 1. opplag 1898
Omfang: 78 sider. Pris: 20 øre.
Forlag: Det norske Aktieforlag (Bibliothek for de tusen hjem)
Trykk: Nationaltrykkeriet, Kristiania.

Frederick Marryat (1792–1848), engelsk sjøoffiser og forfatter.
Originalens tittel: *The Three Cutters* (1836)

(116) No. 642–651

Dahl: *Hvidsok*

Konrad Dahl
Hvidsok
og andre historier

1. utgave, 1. opplag 1898
Omfang: 187 sider. Pris: kr. 1.00.
Trykk: Nationaltrykkeriet, Kristiania.

Konrad Neumann Hjelm Dahl (1843–1931), norsk forfatter og teolog. Prest 1885–1903 ved Akershus landsfengsel, og 1903–19 ved Trefoldighetskirken i Oslo. Mange av hans fortellinger er basert på erfaringene som fengselsprest.

(117) No. 652–657

Goethe: *Egmont*

Goethe:
Egmont.
Et Sørgespil i fem Akter.
I Oversættelse ved Ingeborg v. d. Lippe Konow.

1. utgave, 1. opplag 1898
Omfang: 144 sider. Pris: 50 øre.
Trykk: Nationaltrykkeriet, Kristiania.

Johann Wolfgang von Goethe (1749–1832), tysk dikter, forfatter og naturvitenskapsmann. Hovedverket *Faust*, som utkom i to bind i årene 1808 og 1832, regnes som et av de viktigste innen tysk litteratur. Hans vitenskapelige avhandling om farvelæren, *Zur Farbenlehre,* fra 1810 er sterkt kritisk til en rent mekanisk naturoppfatning, bl.a. representert ved Newton.
Sørgespillet *Egmont,* som boken er basert på, ble fullført i 1788.

(118) No. 658–660

Holberg: *Jacob von Tyboe*

Ludvig Holberg:
Jacob von Tyboe
eller Den stortalende Soldat.
Comoedie.

1. utgave, 1. opplag 1898
Omfang: 86 sider. Pris: 30 øre.
Trykk: Nationaltrykkeriet, Kristiania.

Kommentar: Hele teksten i gotisk skrift (fraktur)

Ludvig Holberg (1684–1754), norsk forfatter, dramatiker og historiker. Født i Bergen, men levde det meste av sitt voksne liv i København. Avla 1704 teologisk embedseksamen ved Universitetet i København. Utnevnt 1717 som professor samme sted, først i metafysikk og logikk, deretter i latin og fra 1730 i historie. Adlet 1747 som Baron af Holberg. Gravlagt i Sorø klosterkirke.
Komedien *Jacob von Tyboe* ble første gang utgitt i 1723.

(119) No. 661–666

Machiavelli: *Fyrsten*

Fyrsten
af Niccolò Machiavelli
florentinsk sekretær og borger
Oversat af Fr. Weisse adjunkt

1. utgave, 1. opplag 1898
Omfang: 127 sider. Pris: 60 øre.
Trykk: Nationaltrykkeriet, Kristiania

Niccolò di Bernardo dei Machiavelli (1469–1527), italiensk forfatter, statsmann, diplomat og filosof. I årene 1498–1512 var han statskansler i Firenze, der han også var født.
Hans hovedverk *Fyrsten* (Il Principe) ble skrevet i 1513, men først publisert i 1532, fem år etter hans død.

(120) No. 667–671

Schiller: *Maria Stuart*

Maria Stuart.
Sørgespil af Schiller,
oversat af J. Johansen.

1. utgave, 1. opplag 1898
Omfang: 172 sider. Pris: 50 øre.
Trykk: Nationaltrykkeriet, Kristiania.

Johann Christoph Friedrich von Schiller (1759–1805), tysk dikter, dramatiker og historiker. Utnevnt 1789 som professor i historie og filosofi ved universitetet i Jena (som i dag bærer navnet Friedrich-Schiller- Universität Jena).
Sørgespillet om den skotske dronningen Maria Stuart, utkom første gang i 1800.